

Stand van zaken Kaderrichtlijn Water (juni, 2022)

Nederland gaat waarschijnlijk de KRW-doelen niet op tijd halen. Wat zijn de consequenties?

Wat is KRW?

Onze Nederlandse wateren worden beschermd door de Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW is Europese regelgeving om er voor te zorgen dat uiterlijk in 2027 al het oppervlakte- en grondwater in Europa in een goede toestand is. Het gaat bij oppervlaktewater om de chemische kwaliteit (verontreinigingen in het water) en de ecologische kwaliteit (diversiteit planten en dieren, zoals vissen), en bij grondwater over kwaliteit en de kwantiteit (hoeveelheid). Ook stelt de KRW doelen voor specifiek beschermde gebieden, waaronder ten minste Natura 2000-gebieden. Belangrijke principes zijn geen achteruitgang, geen afwenteling van vervuiling en 'one-out-all-out', wat betekent dat de waterkwaliteit pas goed is als alle kwaliteitsaspecten (parameters) in orde zijn.

2027 is de deadline

De KRW is niet vrijblijvend, maar heeft een resultaatsverplichting. Volgens deze Europese wet moest het Nederlandse water al in 2015 voldoen aan de eisen. Dat heeft Nederland niet gehaald. De overheid heeft twee keer uitstel gevraagd. Nu is 2027 de finale deadline.

Gaan we de KRW-doelen halen?

Met de huidige plannen gaan we de KRW-doelen niet halen. Het doelbereik in Nederland is met minder dan 1% veruit het laagste in de Europese Unie. Bovendien is de waterkwaliteit en de hoeveelheid grondwater zelfs achteruit gegaan, terwijl dat juist volgens de KRW verboden is.

Wat zijn de juridische consequenties?

Wanneer vastgestelde KRW-doelen in 2027 niet gehaald zijn en niet alle maatregelen tijdig zijn genomen om deze wel te halen, kan de Europese Commissie forse boetes opleggen. Misschien nog belangrijker dan boetes, is dat er rechtszaken kunnen worden aangespannen. Het is gezien waar wij nu staan en de voorgenomen maatregelen onwaarschijnlijk dat we de KRW-doelen in 2027 bereiken, terwijl de juridische mogelijkheden om vergunningen en plannen succesvol aan te vechten wel beschikbaar zijn. Dit heeft naast de ecologische en maatschappelijke gevolgen dus ook economische gevolgen.

Belangrijkste knelpunten

- Verontreinigingen door onder andere chemische stoffen uit landbouw en industrie door lozingen
- Te hoge nutriëntenbelasting (stikstof, fosfor)
- Te snel afvoeren van water (hydrodynamiek)
- Te veel onttrekking van grondwater

Wat is er nodig?

- Verontreiniging verminderen, onder andere door gebruik van relevante chemische stoffen te verbieden
- Reductie van de nutriëntenbelasting door de transitie naar duurzame landbouw
- Herstel van stroomgebieden en beekdalen (met name de inrichting van het watersysteem: de hydrodynamiek)
- Grondwateronttrekking verminderen en aanvulling herstellen
- Het Nationaal Programma Landelijk gebied biedt kansen voor integrale oplossingen
- Regie vanuit de Rijksoverheid en versnelde uitvoering in samenwerking met andere overheden

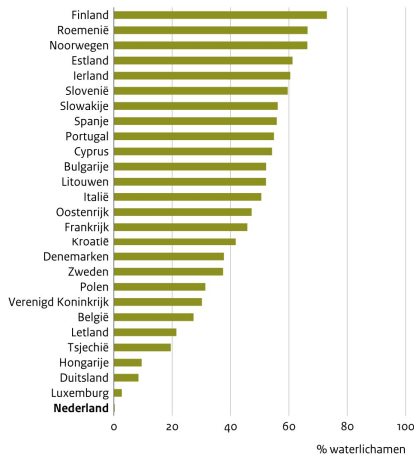
Natura 2000 gebieden en waterlichamen Kaderrichtlijn Water

■ Natura 2000 en waterlichaam Kaderrichtlijn Water
■ Alleen waterlichaam Kaderrichtlijn Water
■ Alleen Natura 2000

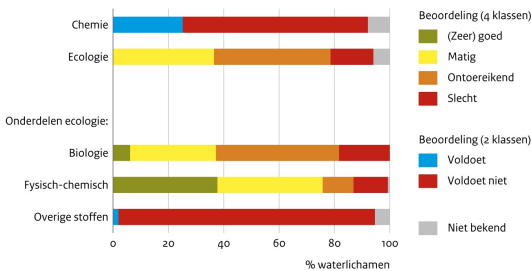
Bron: Wageningen Environmental Research (2020)

Europese waterkwaliteit met status goed volgens Kaderrichtlijn Water, 2019

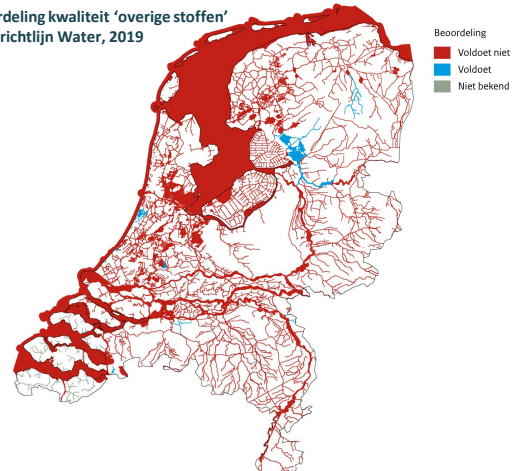
Bron: EEA, bewerking PBL (2020), www.clo.nl/nl143808

Beoordeling kwaliteit oppervlakte volgens kaderrichtlijn Water 2019

Bron: IHW (waterschappen, RWS), bewerking PBL (2020), www.clo.nl/nl143808

Beoordeling kwaliteit 'overige stoffen' kaderrichtlijn Water, 2019

Bron: Waterbeheerders, Wageningen Environmental Research, Deltares, bewerking PBL (2020), www.clo.nl/nl156704

